

A Fővárosi Ítéltábla a felperesi jogi képviselő neve (felperesi jogi képviselő címe) által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek a személyesen eljáró I.rendű alperes neve(I.rendű alperes címe) II. rendű és a alperesi jogi képviselő neve (alperesi jogi képviselő címe) által képviselt II.rendű alperes neve(II.rendű alperes címe) IV. rendű alperesek ellen szerződési feltétel érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2017. szeptember 28-án kelt 24.G.43.836/2015/39. számú ítélete ellen a IV. rendű alperes 40. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

#### í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - a perköltségre is kiterjedően - megváltoztatja, és a felperes keresetét elutasítja;

kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a IV. rendű alperesnek 20.000 (húszezer) forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból álló elsőfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a IV. rendű alperesnek 10.000 (tízezer) forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból és 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetékből álló másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

#### I n d o k o l á s

A felperes végleges keresetében kérte annak megállapítását, hogy az E. E. L. K. Bank Zrt. hitelezővel ...-án kötött „Önálló zálogjoggal és készfizető kezességvállalással biztosított, részben deviza hitelkiváltási célú kölcsönszerződés deviza alapú kölcsönhöz” megnevezésű, közjegyzői okiratba foglalt deviza alapú kölcsönszerződés ..... pontja a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 209. § (1) bekezdése, valamint a 18/1999. (II.5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 1. § (1) bekezdés b) és j) pontjai alapján tisztességtelen, ezért semmis, és az rPtk. 209/A. § (2) bekezdése értelmében nem jelent kötelezettséget a felperesre mint fogyasztóra.

Arra hivatkozott, hogy a támadott feltételben annak elfogadására kötelezte magát, hogy tartozásának mindenkor összegét a bank egyoldalú nyilatkozata állapítja meg, és a bank a saját nyilatkozata alapján kiállított közjegyzői ténytanúsítvánnyal vele szemben közvetlen végrehajtást indíthat, így a kikötés lehetőséget biztosít a bank számára, hogy a bizonyítási terhet megfordítsa. Ezzel ugyanis lemondott annak lehetőségéről, hogy vita esetén kétségbe vonja a bank által meghatározott tartozás összegét, aminek következtében az ellene indított végrehajtást megszüntetni vagy korlátozni csak akkor tudja, ha bizonyítja a Pp. 369. § b) pontjában foglaltakat. A támadott kikötés kizárólag a bank nyilvántartását tekinti hitelesnek a tartozás meghatározásakor és kizárja abból az egyeztetési folyamatból, amelynek célja annak megállapítása, hogy a kötelezettségeit szerződészerűen teljesíti-e.

A felperes a pert .....-án indította az A. B. E. S. M. F. I. rendű alperes ellen, majd a keresetét kiterjesztette .....-én I.rendű alperes neveII. rendű alperesre. ....-án a keresetét kiterjesztette az A. B. E. S. III. rendű alperesre és a keresetétől az I. rendű alperessel szemben elállt.

Az elsőfokú bíróság a 2016. ....-án kelt ..... sorszámú végzésével az I. rendű alperessel szemben a pert megszüntette.

Az A. B. E. S. III. rendű alperes .....-án bejelentette, hogy az .... engedélyezte azt, hogy ....-i hatállyal a teljes magyarországi hitelállományát átruházza az O. B. Nyrt.-re. A .....-án létrejött „Üzletág-átruházási szerződéssel” a teljes magyarországi hitelállományát átruházta az O. B. Nyrt.-re, az átruházott szerződésállomány részeként a perbeli szerződésből eredő jogok és kötelezettségek is átszálltak az O. B. Nyrt.-re, a szerződés biztosítékaival együtt.

Mindezekre tekintettel az O. B. Nyrt. kérte a III. rendű alperes jogutódjaként a perbelépésének engedélyezését, melyhez az A. B. E. S. III. rendű alperes hozzájárult és kérte a perből való elbocsátását.

A felperes a bíróság felhívására úgy nyilatkozott, hogy hozzájárul az O. B. Nyrt. perbelépéséhez, és az A. B. E. S. perből való elbocsátásához.

Az elsőfokú bíróság a .....-án kelt és .....-án jogerőre emelkedett ..... sorszámú végzésével megállapította, hogy az A. B. E. S. alperes perbeli jogutódja az O. B. Nyrt., és az A. B. E. S. alperesi jogelődöt a perből elbocsátotta.

Az O. B. Nyrt. és az II. rendű alperes nevebejelentették, hogy közöttük .....-án létrejött engedményezési szerződéssel a kölcsönszerződés alapján fennálló jogok és kötelezettségek, valamint követelések tekintetében szerződéses jogutódlásra került sor. Az II. rendű alperes nevére az O. B. Nyrt. alperes jogutódjaként a perbelépésének engedélyezését, amelyhez az O. B. Nyrt. hozzájárult és kérte a perből való elbocsátását.

A felperes a bíróság felhívására ezt követően úgy nyilatkozott, hogy hozzájárul az II. rendű alperes neveperbelépéséhez, és az O. B. Nyrt. perből való elbocsátásához.

Az elsőfokú bíróság a 2017. ....-án hozott, a ..... sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt végzésével megállapította, hogy a perben az O. B. Nyrt. jogutódja az II. rendű alperes neve, aki a perben IV. rendű alperesként vesz részt. Az O. B. Nyrt.-t a perből elbocsátotta. Ezt követően a per a II. rendű és a IV. rendű alperessel szemben folyt tovább.

A II. rendű alperes védekezést, nyilatkozatot nem terjesztett elő.

A IV. rendű alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Védekezésében arra hivatkozott, hogy a kölcsönösszeg nyilvántartása és időszakos kimutatása a hitelező jogszabályon alapuló kötelezettsége. A kölcsönszerződés ..... pontja nem tartalmaz olyan szabályt, amely az rPtk. anyagi jogi szabályait és a Vht. szerinti eljárások bizonyítási szabályait felülírná, vagy az ilyen eljárásokban folytatott bizonyítást és igényérvényesítést megnehezítené. Jogról való lemondó nyilatkozatot a vitatott feltétel nem tartalmaz, a kölcsönszerződés megsértése esetén a felperes jogosult az igényét bírósági úton érvényesíteni. A perbeli szerződéses pont csupán megismétli és kifejti a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: rHpt.) 206. § (2) bekezdésében, valamint a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 275. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezéseket. Amennyiben a felperessel mint adóssal szemben végrehajtás indul, akkor a végrehajtás megszüntetése vagy korlátozása iránti perben a bizonyítási kötelezettség és teher a törvény alapján a felperesen van. A kölcsönszerződés ..... pontja a bizonyítási terhet nem fordítja meg a felperes hátrányára, ezért a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés j) pontja alapján nem tisztességtelen. Kifejtette, hogy a támadott rendelkezés nem ütközik a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés b) pontjába, mert az abban foglaltak a szolgáltató, a gazdálkodó szervezet saját teljesítésére vonatkozik.

A Fővárosi Törvényszék a 2017. szeptember 28-án kelt 24.G.43.836/2015/39. számú ítéletével

megállapította, hogy a felek között .....-án létrejött ..... számú közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződés ..... pontjának azon rendelkezése, amely szerint: „a Kölcsön és járulékai mindenkor összegének megállapítása, illetve a Kölcsön folyósításának időpontja és a szerződés alapján fennálló tartozás mindenkor összegének igazolása szempontjából a Bank üzleti könyvei és nyilvántartásai az irányadóak, az azokban foglaltakat kell mértékadónak és hitelesnek tekinteni. Ennek megfelelően a szerződő felek a mindenkor fennálló kölcsön- és járuléktartozás mértékének megállapítása tekintetében alávetik magukat a Hitelező nyilvántartásai és üzleti könyvei tartalmának, azt magukra nézve kötelezőnek fogadják el” érvénytelen.

Kötelezte az IV. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 61.400 forint perköltséget. A II. rendű alperest mindezek tűrésre kötelezte.

Az ítéletének indokolásában megállapította, hogy a kölcsönszerződés keresettel támadott feltétele egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltételnek minősül. A szerződés megkötésekor hatályos rPtk. 209. § (1)-(3) és (5) bekezdésének, a 209/A. § (2) bekezdésének, valamint a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés b) és j) pontjának ismertetését követően a feltétel tisztességtelenségének vizsgálata során abból indult ki, hogy annak tartalma megfelel az rPtk. 242. §-a szerinti tartozáselismerésnek. Az kifejezetten azt a célt szolgálja, hogy biztosítsa a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 21. § (1) és (2) bekezdésében írt - a jelenleg hatályos Vht. 23/C. § (1) és (2) bekezdése szerinti - feltételek teljesülését annak érdekében, hogy a hitelező bank követelését tartalmazó közjegyzői okiratot végrehajtási záradékkal lehessen ellátni, az adóssal szembeni közvetlen bírósági végrehajtás érdekében. Kifejtette, hogy a közjegyzői okirat záradékolásához a felmondással esedékessé váló teljes tartozás összegét közokiratnak kell tartalmaznia, a végrehajtandó követelésösszege közvetlenül az alperesi bank nyilvántartásain nyugvó közjegyzői okiraton alapul. Azzal, hogy a hitelező bank kizárólag a saját maga által vezetett és készített, illetve nyilvántartott dokumentumok felhasználásával állapíthatja meg az adós tartozásának fennállását és mértékét, indokolatlan előnybe kerül az adóssal szemben, mert a bank egyoldalú nyilatkozatai alapján készített közjegyzői ténytanúsítvány képez alapot a közjegyzői záradékolás után a végrehajtás megindítására. A kölcsönszerződés támadott feltétele alapján a hitelező banknak a fogyasztó kifogása ellenére is lehetősége van a saját nyilvántartása alapján a végrehajtás megindítására.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy mindezekre figyelemmel a szerződéses rendelkezés a jóhiszeműség és tisztesség követelményének sérelmével egyoldalúan és indokolatlanul a fogyasztó hátrányára bontja meg a szerződésből fakadó jogosultságok és kötelezettségek egyensúlyát. A rendelkezés alkalmas a felek közötti egyenlőtlenség előidézésére, a hitelező bankot a fogyasztó felperes rovására olyan előnyhöz juttatja, amely megkönnyíti a felperessel szembeni igényérvényesítés lehetőségét, egyidejűleg megnehezíti a fogyasztó jogainak gyakorlását a hitelező alperes könyveiben, nyilvántartásaiban szereplő tartozás összegének vitatása esetére. A kikötés a közjegyzői okirat közokirat jellege folytán alkalmas arra, hogy a bank a fogyasztói szerződésen alapuló, a fogyasztóval szembeni igényét a polgári perrendtartás bizonyítási kötelezettségre és bizonyítási teherre vonatkozó szabályai nélkül érvényesítse. A közjegyzői ténytanúsítvánnyal szemben a felperes ellenbizonyításra kényszerül, azaz annak bizonyítására, hogy a közokiratba foglalt adat, a bankkal szembeni tartozás ténye, annak fennálló összege nem felel meg a valóságnak. Amennyiben a hitelező bank a banki nyilvántartáson alapuló közjegyzői ténytanúsítvány alapján közvetlen végrehajtást indít a fogyasztó felperessel szemben, a felperes köteles bizonyítani a végrehajtás megszüntetése vagy korlátozása iránti perben, hogy a bank nyilvántartásán alapuló végrehajtandó követelés megszűnt vagy nem jött létre érvényesen, továbbá nem abban az összegben áll fenn. A perbeli rendelkezés a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés j) pontjában meghatározott körbe tartozik és tisztességtelen. A támadott szerződéses kikötés érvénytelenségét nem érinti, hogy az rHpt. 206. §-a, valamint a Hpt. 275. § (2) bekezdése alapján a felperes vitathatja az alperes által nyújtott tájékoztatás tartalmát, illetve panasszal fordulhat a pénzügyi intézményhez.

Kifejtette, hogy a támadott rendelkezés nem ütközik a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés b) pontjába, mert az abban foglaltak a szolgáltató, a gazdálkodó szervezet saját teljesítésére vonatkozik.

Mindezek alapján a tisztességtelen szerződési feltétel kiesik, de a szerződés e nélkül is teljesíthető, ezért részlegesen érvényes.

A perköltségről az rPp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott, amelynek körében az áfával növelt 25.400. forint ügyvédi munkadíj összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: R.) 3. § (5) és (6) bekezdése alapján mérlegeléssel állapította meg.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a IV. rendű alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását kérte.

Álláspontja szerint a kölcsönszerződés I.4.10. pontjának rendelkezései a bizonyítási terhet nem fordítják meg a felperes hátrányára és nem korlátozzák azt a jogát, hogy kétségbe vonja a hitelező kimutatását. Így a hivatkozott kikötés sem ebből az okból, sem egyéb okból nem tisztességtelen.

Hivatkozott az Európai Unió Bírósága C-415/11. számú Aziz-ítéletére és az abban leírt tisztességtelenségi tesztre, amelyből következően a jelen perben nem hagyhatók figyelmen kívül a vitatott kikötés hiányában alkalmazandó jogszabályi rendelkezések, az azoktól való esetleges eltérés és annak indokai, valamint a más hitelintézetek által alkalmazott hasonló kikötések. Amennyiben a vitatott szerződéses kikötés hátrányos a felperes számára, akkor is csak abban az esetben állapítható meg a tisztességtelenség, ha az irányadó jogszabályok alapján e hátrány nem küszöbölhető ki, illetve ténylegesen is egyenlőtlenséget idéz elő a felperes számára. A tisztességtelenségi teszt keretében a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés j) pontja és az rPtk. 209. § (1) bekezdése alapján kell megvizsgálni a támadott rendelkezés tartalmát, és azt össze kell vetni az rPtk. általános, valamint a Vht. speciális, bizonyításra vonatkozó szabályaival.

Előadta, hogy az rHpt. 206. §-ában, a Hpt. 275. §-ában, a fogyasztóknak nyújtott hitelről szóló 2009. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Fnyht.) 17. §-ában és a 2014. évi XL. törvény (a továbbiakban: DH2 törvény) 13. §-ában, valamint számos egyéb jogszabályban megjelenő, a hitelintézetet terhelő jelentési és nyilvántartási kötelezettség feltételezi és magában foglalja a hitelintézetnek azt a kötelezettségét, hogy a jogszabályokban meghatározott információk megadásához szükséges adatokról nyilvántartást vezessen. Az ilyen nyilvántartásokat és jelentéseket kezelő, megfelelő szintű informatikai rendszer megléte feltétele a hitelintézet - így a III. rendű alperes és jogelődje - tevékenységi engedélye kiadásának és fenntartásának. A kölcsönszerződés I.4.6 pontja nem tér el az rHpt. 206. §-ától, a Hpt. 275. §-ától, az Fnyht. 17. §-ától és a DH2 törvény 13. §-ától, és azt az rPtk. 207. § (4) bekezdésével összhangban nem lehet olyan módon (kiterjesztően) értelmezni, hogy a felperes a vitatással kapcsolatos törvényi jogáról lemondott volna. A kikötés tisztességtelensége ezért nem állapítható meg. Amennyiben a kölcsönszerződés I.4.6. pontja és az irányadó jogszabályok rendelkezései eltérnének egymástól, akkor az eltérés „nem írná felül” az idézett, kógens jogszabályi rendelkezéseket, azaz a felperes oldalán hátrány előidézésére nem lenne alkalmas.

Kifejtette, hogy a kölcsönszerződés ..... pontja arra szolgált, hogy a fogyasztóként eljáró felperes megfelelő feltételekkel vehessen fel kölcsönt az rHpt. alapján hitelezéssel és betétgyűjtéssel professzionálisan és üzletszerűen foglalkozó banktól. A magyar piacon a perbeli szerződés megkötésekor a kölcsönszerződés ..... pontjában foglalt kikötéshez hasonló kikötéseket (sőt annál jóval szigorúbb, a végrehajtási eljárásra is kiterjedő kikötéseket is) általánosan alkalmaztak. A kölcsönszerződés nem fogalmazott meg olyan kikötést, amely a felperesnek a szerződés alapján kapott elszámolások (kivonatok) vitatására vonatkozó jogait korlátozta vagy kizárta volna. A támadott kikötés objektív indoka az volt, hogy a betétesek megtakarításaival és az adósokkal szembeni követelések kezelésével kapcsolatos tőkeakkumulációs és tőkeáttételi feladatait, valamint az ágazat által elvárt prudens működés és gazdálkodás követelményét a IV. rendű alperes és jogelődje kizárólag a kölcsönszerződésekből származó igények egységes és tömeges

nyilvántartásával, nem az egyes adósokkal folytatott egyedi elszámolások, tárgyalások útján teljesíthesse. Ennek alapján igazolható, hogy a kölcsönszerződés ..... pontjában foglalt kikötéseket az ésszerűen eljáró, átlagos fogyasztó elfogadta volna, hiszen nem volt a piacon olyan hiteltermék, fogyasztói bankkölcsönszerződés, amely ne tartalmazott volna hasonló kikötéseket.

Hangsúlyozta, hogy a Vht. szerinti közjegyzői záradékolás feltételei nem a kölcsönszerződés I.4.10. pontján alapulnak. A záradékolás során nincs olyan eljárási cselekmény, amely a felperes mint adós részvételét vagy bizonyítás felvételét tenné szükségessé, továbbá a végrehajtási eljárás további szakaszaiban a felperes (adós) kifogásolási jogát, majd az ezen alapuló végrehajtási performát és eljárást az rPp. szabályozza. Ezekhez a törvényi szabályokhoz képest a kölcsönszerződés ..... pontja nem fogalmaz meg eltérő vagy korlátozó kikötést. A Vht. szerinti törvényi jogokat a kölcsönszerződés ..... pontja nem korlátozza és nem érinti, a felperes továbbra is jogosult marad a törvényben biztosított jogainak gyakorlására és érvényesítésére. A Vht. alapján is kizárt, hogy a kölcsönszerződés ..... pontja a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés j) pontja alapján tisztességtelen legyen.

Mindezek alapján a kölcsönszerződés I.4.10. pontja nem tisztességtelen, mert nem tér el az irányadó jogszabályi rendelkezésektől, nincs olyan eltérés, amelyet a felperes a kölcsönszerződés és a piaci viszonyok átfogó értékelése esetén nem fogadott volna el, továbbá a magyar jogszabályok hatékony és az alperessel azonos jogorvoslatot biztosítanak a vitatott kikötés orvoslására, azaz az alperes nyilvántartásai alapján meghatározott követelések összege, esedékessége és fennállása tekintetében egyaránt.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a kölcsönszerződés ..... pontja egészének a tisztességtelenségét megállapította, azonban nem indokolta, hogy a kikötés miért minősül egészében tisztességtelennek az elsőfokú ítéletben felhívott okokból. Amennyiben az elsőfokú ítélettel megállapított, a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés j) pontján alapuló érvénytelenségi ok fennáll, akkor is kizárólag a kölcsönszerződés ..... pontja második mondata utolsó fordulatának részleges érvénytelensége lenne megállapítható, amely szerint a hitelező nyilvántartásai és üzleti könyvei tartalmát a felek „magukra nézve kötelezőnek fogadják el.” A kölcsönszerződés ..... pontjának első mondata mindössze arról rendelkezik, hogy az alperes üzleti könyveit a felek „irányadónak”, „mértékadónak” és „hitelesnek” tekintik. Nem tartalmaz olyan nyilatkozatot, amely - akár az elsőfokú bíróság értelmezése alapján - kihatna az adós teljesítése szerződésszerűségének megítélésére, vagy a kölcsöntartozás összegére vonatkozó bizonyítási teherre.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint a kölcsönszerződés ..... pontja az elsőfokú ítéletben, továbbá az általa az elsőfokú eljárásban kifejtettekből következően a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének j) pontja alapján tisztességtelen.

A fellebbezés az alábbiak szerint alapos.

A rendelkezésre álló iratok alapján megállapítható, hogy a felperes a keresetének eredeti tartalma szerint kizárólag annak megállapítása iránt indított pert az A. B. E. S. M. F. I. rendű alperes és I. rendű alperes neve II. rendű alperesekkel szemben, hogy az E. E. L. K.B. Zrt. zálogjogosulttal .....-án kötött zálogszerződés II.8.2. pontja az rPtk. 209. § (1) bekezdés, a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés a) és b) pontjai alapján tisztességtelen, ezért semmis, és az rPtk. 209/A. § (2) bekezdés értelmében nem jelent kötelezettséget a felperesre mint fogyasztóra. 2016. május 18-án az rPp. 64. § (2) bekezdése alapján az I. rendű alperes A. B. E. S. M. F. helyett az A. B.

E. S.-t jelölte meg helyes alperesként, mint a szerződő fél, az E. E. L. K. B. Zrt. általános jogutódját, és a keresetétől a szerződéskötés során annak képviseletében eljáró A. B. E. S. M. F. alperessel szemben elállt.

A felperes a .....-én benyújtott beadványában változtatta meg a keresetét akként, hogy a kölcsönszerződés ..... pontja tisztességtelenségének a megállapítását kérte, a zálogszerződés .....pontja tisztességtelenségének a megállapítását a továbbiakban nem kérte.

A felperes az A. B. E. S. III. rendű alperes és az O. B. Nyrt. által kötött állományátruházásról, továbbá az O. B. Nyrt. és az II.rendű alperes nevek közötti engedményezésről csak keresetváltoztatásának előterjesztését követően szerezhetett tudomást a perben.

Szerződés érvénytelenségéből eredő igény csak valamennyi szerződő fél perben állása mellett érvényesíthető és bírálható el. A perindítás időpontjában (a Pp. 64. § (2) bekezdése szerint a helyes alperes megjelölése után) valamennyi szerződő fél perben állt. A per alatt a polgári jog szabályai szerint bekövetkezett jogutódlás pedig csak az erről hozott végzés jogerőre emelkedését követően eredményezett az érintett fél személyében változást. Jogutódlás esetén a bíróságot nem terhelte az a kötelezettség, hogy - a Pp. 130. § (1) bekezdése g) pontjának, illetve 157. § a) pontjának jogkövetkezményére figyelmeztetéssel - felhívja a felperest az alperesi jogutód perbe állítására.

A Hpt. 17. § (1) bekezdése az állományátruházási szerződésekre a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:208-211. §-aiban meghatározott szerződésátruházás szabályait rendeli alkalmazni. A Ptk. 6:208. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a szerződésbe belépő felet megilletik mindazok a jogok és terhelik mindazok a kötelezettségek, amelyek a szerződésből kilépő felet a szerződésben maradó féllel szemben a szerződés alapján megillették és terheltek. Ebből következően a szerződésátruházás eredményeképpen a szerződésbe belépő fél (O. B. Nyrt.) a kilépő fél (A. B. E. S.) szerződési pozíciójába került, a szerződésből kilépő félnek nem maradtak fenn a szerződésből eredő jogai és kötelezettségei. Az ezt követően, az O. B. Nyrt. és az II.rendű alperes nevek között történt engedményezésre a 2013. évi CLXXVII. törvény (a továbbiakban: új Ptké.) 49. § (1) bekezdése és 50. § (1) bekezdése alapján az rPtk. 329. § (1) bekezdése alkalmazandó.

A felperes végleges keresetében a kölcsönszerződés egy pontja tisztességtelenségének megállapítását kérte. Az engedményezést követően azonban az anyagi jog szabályai szerint külön vált annak személye, akivel szemben ezek az igények érvényesíthők voltak. A szerződésátruházással szemben ugyanis az engedményezés csupán szinguláris jogutódlást jelentett. Az engedményes II.rendű alperes neve IV. rendű alperes csak egy kölcsönszerződésből eredő követelést szerzett meg, maga a kölcsönszerződés azonban a felperes és - az állományátruházás folytán - az O. B. Nyrt. között továbbra is fennmaradt. Ebből következően a kölcsönszerződés érvénytelenségével kapcsolatos igény kizárólag az O. B. Nyrt.-vel szemben lett volna érvényesíthető, a II. rendű alperes mint szerződő fél egyidejű, kötelező perben állásával.

A kifejtettek alapján passzív perbeli legitimáció hiányában a felperes keresete az II.rendű alperes neve IV. rendű alperessel szemben nem volt érvényesíthető, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet megváltoztatta. A kereset elutasítása folytán teljes

egészében pervesztes felperest a másodfokú bíróság az rPp. 78. § (1) bekezdése alapján a IV. rendű alperes javára elsőfokú perköltség fizetésére kötelezte. Az ügyvédi munkadíj összegét az R. 3. § (3) bekezdése és a 4/A. §-a alapján állapította meg.

A IV. rendű alperes fellebbezése sikeres volt, ezért a másodfokú bíróság az rPp. 78. § (1) bekezdése alapján a felperest kötelezte a IV. rendű alperes javára 48.000 forint fellebbezési illetékből és 10.000 forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség megfizetésére. Az ügyvédi munkadíj összegét az R. 3. § (3)-(4) bekezdése és a 4/A. §-a alapján állapította meg.

A jogi képviselő nélkül eljáró II. rendű alperes sem az elsőfokú, sem a másodfokú eljárásban nem tett nyilatkozatot, így számításba vehető költsége nem merült fel, ezért perköltségéről a másodfokú bíróságnak rendelkeznie nem kellett.

Budapest, 2020. január 15.

Dr. Koday Zsuzsanna  
a tanács elnöke

. Pusztai Anita  
előadó bíró

Dr. Lupóczné dr. Krammer Edit  
bíró